

Vatnrørini elva ikki til krabba

Tekniska deild hjá Tórshavnar kommunu kannaði hetta í fjør

— Vit hava kannað eftir um vandi er við at brúka eternitsrør í vatnleiðingini hjá

Tórshavnar kommunu, og vit hava fingið at vita, at eingi vandi er til staðar.

Hetta sigur setti býarverkfrøðingurin hjá Tórshavnar kommunu, Trygvi Guttesen, í eini viðmerking til grein í Oyggjatiðini í seinastu viku. Í greinini í Oyggjatiðini varð víst á, at vatnleiðingarnar, sum verða brúktar í Føroyum í dag, kunnu elva til krabbamein hjá fólki. Tað er evnið aspest, ið er í leiðingunum, sum kann elva til krabbamein, varð sagt.

Vit hava vent okkum til Trygva Guttesen á teknisku deildini hjá Tórshavnar kommunu. Hann visir til tey skriv, sum liggja í samband við hetta málið. Í fjør skrivaði deildin til Dansk Vandteknisk forening og spurdi um vandi er at brúka eternitsrør til vatnleiðing. Skrivningin um hetta mál er prentað niðanfyrir.

Tað var annars í samband við, at nýggj vatnleiðing skal leggjast úr Havnardali heim á Krossin, at kommunan setti seg í samband við Dansk Vandteknisk forening fyrri at kann, um verandi rør kunnu elva til krabbamein.

Býarverkfrøðingurin skrivur til Dansk Vandteknisk forening.

Vedr.: Rørmaterialer til vandforsyning.

I forbindelse med at der tales om faren for kræft og evt. andre sygdomme ved anvendelse af bestemt rørmateriale til vandforsyninger, vil vi hermed forespørge om Vandteknisk forening ligger inde med oplysninger om div. rørmaterialers virkning på vandets kvalitet.

Det skal oplyses at Thorshavn kommunes vandledningsnet består af eternit-, PVC-, PEL- og støbejernsledninger.

Dansk Vandteknisk Forenings svar 25.8.1980:

Vedr.: Rørmaterialer til vandforsyning

Vi har modtaget skrivelsen dateret 18. aug. 1980. J. nr. 31/4-1980.

Der er skrevet meget om vandforsyning og sundhed, men os bekendt er der aldrig konstateret et sammenhæng mellem bestemte rørmaterialer og/eller bestemte sygdomme.

Man har i EF regie fastsat grænser for indholdet af mange stoffer i vandet bl.a. bly. Visse lande har pr. tradition brugt blyrør som stikledninger, hvilket med visse vandtyper kan virke uheldig.

Der er endvidere lavet mange undersøgelser vedr. hjertekarsygdomme i relation til hård og blødt vand.

De i Deres skrivelse nævnte rørmaterialer kan uden tvivl benyttes uden fare for at være kræftfremkaldende eller sygdomsfremkaldende.

Vi har forelagt ovenstående for professor, dr. med. G.J. Bonde, Århus Universitet, som vi regner for vor største kapacitet på området og med stor international erfaring. Professor Bonde har intet at bemærke til foranstående.

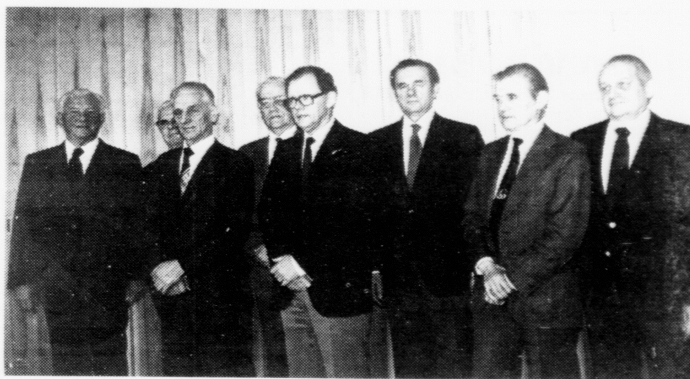
Der vedlægges en bekendtgørelse af EF reglerne for vandkvalitet. Overholdes disse krav, er vandet ikke sundhedsfarligt.

Spyr Marner!

Vit fara nú undir nýggjan teig í blaðnum, har Marner Simonsen, yvirlækni á Landssjúkrahúsinum, svarar spurningum frá lesarum.

Vit vóna, at okkara lesarar fara at taka væl ímóti hesum nýggja spurnarkassa okkara, og gera nýtslu av honum.

Ringið ella skrivið. Telefonirnar eru 1 18 20 og 1 47 20, ella um tygum skriva: Sosialurin, post-rúm 76, 3800 Tórshavn.

Nevnd og stjórn í Føroya Banka — vinstrumegin frá Thomas Thomasen formaður, Mogens Lützen, Debes Christiansen, Hanus við Høgadalsá, Agner Hansen stjóri, Poul Johs. Johansen, Esbern Simonsen stjóri og Egil Restorff. Olaf Olsen, sum eisini er nevndarlimur, var burturstaddur

75. roknskaparár

hjá Føroya Banka:

1. mars í fa hevur Føroya Banki 75 ár á baki. So-statt er tað eisini 75. ár, at roknskapur fyrri bankans virksemin verður lagdur fram. Aðalfundururin verður mikudagin. Vit fara her at prenta frágreiðingina til roknskapin 1980. Annars vilja vit visa til grein um virki og roknskapin hjá Føroya Banka í komandi blað.

Frágreiðing

»Ársroknskapurin fyrri árið 1980 er tann 75. og sostatt ein varði á vegi bankans.

Hjá høvuðsvinnuni gonst stóðugt strigið, og stavar tað mest frá avmarkingum bæði av fiskileiðum og fiskamongdum, samstundis sum raksturin dýrkar.

Fyrst í árinum var tó væl at fáa hjá rækjuskipinum við Eysturgrenland, men varð tað skjótt, at skipini vórðu koyrd burtur haðani, og er útlitið heldur ikki gott fyrri at fáa nakað av týðningi av nokrum fiskaslági har í ár.

Fyri heimaútróðurin hevur veturin verið ógvuliga baldrutur og gjørt sítt til, at úrslitið hjá útróðarbátunum var vánaligt.

Kortini kann ikki sigast, at keypiorkan er fallin munandi, og sjálvt um húsabyggjingin er fallin nakað, so hevur bankin við árslok 402 byggilán og veitt 195 iskoyrtíslán til sethús í 1980 til ta endaligu lánsveitingina.

Samlaðu innlán bankans eru økt við 115 mió. kr. til 809 mió. kr., og eru útlán og kreditir økt við 110 mió. kr. til 860 mió. kr.

Samlaðu útlán, kreditir og ábyrgdir vóru tann

31. desember býtt soleiðis:

Fiskivinna og virki í samband við sjóvinnu 22,4 %

Handilsvirki 16,6 %

Handverk og idnaður,

heriuppi eru flaka-

virki rokna 15,8 %

Einstaklingar, her-

uppi lán móti veð í fast-

ari ogn 30,9 %

Almennir stovnar 14,3 %

Í yvirlitinum eru ábyrgdir 115,9 mió. kr., sum bankin hevur latið mótvægis útlendskum lánistovnum.

Økingin í lutfallinum hjá tí almenna stavar einamest frá lánstøku úttanlands hjá kommunum, ið bankin hevur latið ábyrgdir fyrri.

Figgjarjavnin er vaksin við 192 mió. kr. til gott 1,2 mia. kr.

Rakstrarúrslitið, undan avskrivningum, burturleggingum, kursjavna og skattum var 48,2 mió. kr. Aftaná avskrivningar, burturleggingar, kursjavna og skattir var netto-yvirskotið 15,7 mió. kr. afturímóti 17,1 mió. kr. í 1979.

Tá ið iløgugrunnurin 1,5 mió. kr. og flyting frá árinum fyrri 18,6 mió. kr. verða legd afturat netto-yvirskotinum, hevur bankin 35,8 mió. kr. at ráða yvir.

Í 1980 flutti bankin í egin nýggj hølir í Sørvági, á Skála og á Sandi, og stovnaði útbankar á Sandi, í Skálavík, Skopun og R.C. Effersøesgøtu, Tórshavn.

Samlaða talið á starvsfólki er, umroknað til fullan dag, 136.

Føðingardagsrit

Í samband við 75 ára føðingardagin hjá Føroya Banka nú 1. mars hevur bankin gjørt eitt rættiliga umfevandi føðingardagsrit, sum verður sent til hvørt húsarhald í landinum.

Ritið, sum ber heitið: »Føroya Banki 1906-1981« greiðir frá Føroya Banka og virki hansara frá byrjanini í 1906 til dagin í dag og samstundis gevur tað eitt stutt yvirlit yvir, hvussu menningin í føroyskum vinnulívi er farin fram hesi seinastu 75 árin.

Í innganginum skrivur Eiden Müller, ið hevur lagt ritið til rættis, m.a. at tað hevur verið hildið neyðugt í vissum førum at fara eitt sindur aftur í vinnulívssøgu Føroya fyrri at kunna lýsa sjálvt grundarlagið fyrri nýggjari føroyskari vinnu og vinnugreinum einahelst innan fiskiskap, landbúnað, idnað, handil og handverk, sum aftaná aldarskiðtið hevur tikið seg fram í størum.

Aðraðaðni skrivur ritstjórin, at ritið er ótrúðuligt at kalla allar vegir, bæði viðvíkjandi tilfarsúrvalinum, evnisvali, umbrótan, lay-out og uppsætann annars. Annars kann sigast um hetta ritið, at tað er snøgt uppsett og lætt at lesa, m.a. tí at bókstavirnir eru stórir.

Ritið er prýtt við teknikum av Ingálvi av Reyni, Zacharias Heinesen, Lassa Sørensen og Fridtjof Joensen.

Permuna hevur Ingi Joensen gjørt. Seting, umbróting, repro og prent er gjørt hjá Einars Offsett, meðan innbindingin er gjord hjá Helga Justinussen.